

SMV'erne klar med job til ukrainske flygtninge

ANALYSE

Vi kan forvente store flygtningestrømme fra Ukraine. En ordentlig velkomst byder på stabilitet og tilknytning til arbejdsmarkedet. SMV'erne er i stor stil klar til at tage imod ukrainerne.

SMV'erne klar med job til ukrainske flygtninge

Dato: 2. marts 2022

Situationen i Ukraine forventes at skabe flygtningestrømme til flere europæiske lande. Flere millioner ukrainere forventes at forlade Ukraine for at søge sikkerhed i andre lande. Når Danmark tager imod de ukrainske flygtninge, så er ikke bare antallet, men også levevilkårene, relevante at overveje. Der er brug for både stabilitet og en fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er SMV'erne klar til at hjælpe med.

Analysens hovedkonklusioner:

- 67 pct. af de SMV'er, der p.t. mangler arbejdskraft, er positive indstillet overfor at ansætte en ukrainer.
- SMV'erne skønnes at være klar til at beskæftige 31.000 ukrainere. Hvis de store virksomheder vil løfte et tilsvarende ansvar, så kan dansk erhvervsliv p.t. tage imod mere end 65.000 ukrainere.

Andel af SMV'er, der mangler arbejdskraft, som er positiv overfor at ansætte en ukrainer.

67%

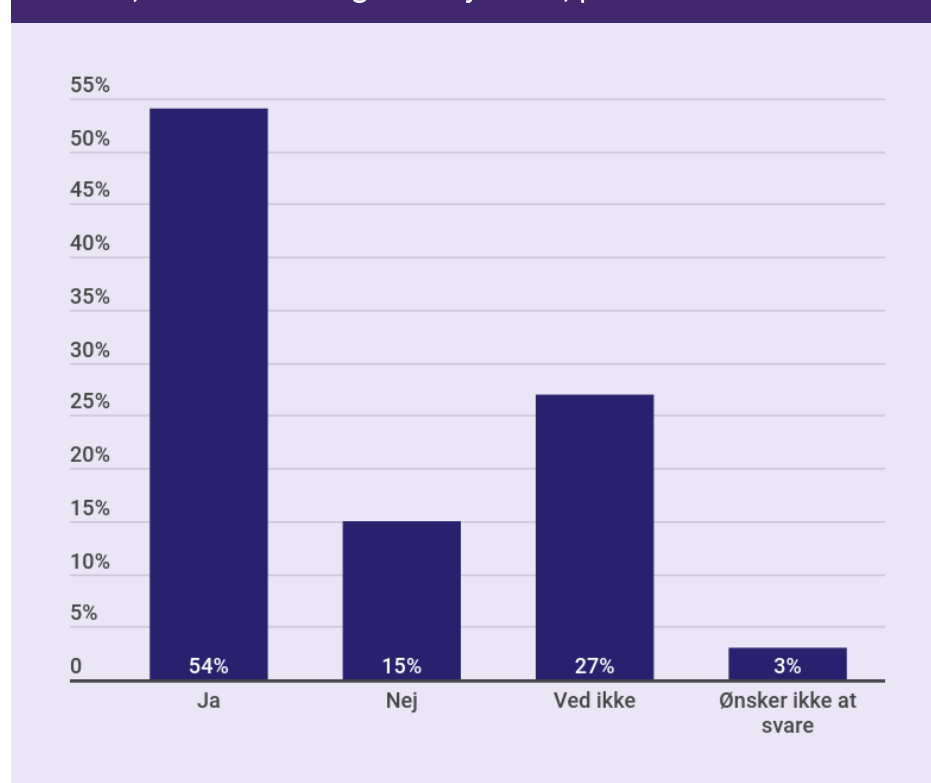
Over halvde-
len af
SMV'erne vil
ansætte
ukrainere
under de rig-
tige om-
stændighe-
der

Der er brug for, at det danske erhvervsliv åbner døren for ukrainske flygtninge. Det er mange små og mellemstore virksomheder klar til. 67 pct. af de virksomheder, der i øjeblikket mangler arbejdskraft, er positivt indstillet overfor at ansætte en ukrainer. Den positive tilgang findes dog generelt hos SMV'erne.

54 pct. af virksomhederne er positivt indstillet overfor at ansætte en ukrainer, hvis vedkommende har relevante kompetencer, jf. figur 1.

Der kan være mange årsager til, at en virksomhed ikke har mulighed for at ansætte en ukrainer eller en andre med anden herkomst end dansk. Manglende dansk kundskaber er en oplagt udfordring i serviceerhverv og inden for bl.a. kultur og fritid. Alligevel er det kun 15 pct. af virksomhederne, der afviser at kunne ansætte en ukrainer.

Andel af virksomheder der er positivt indstillet overfor at ansætte en ukrainer, såfremt de mangler arbejdskraft, pct.

Antal respondenter: 1.249

Figur 1

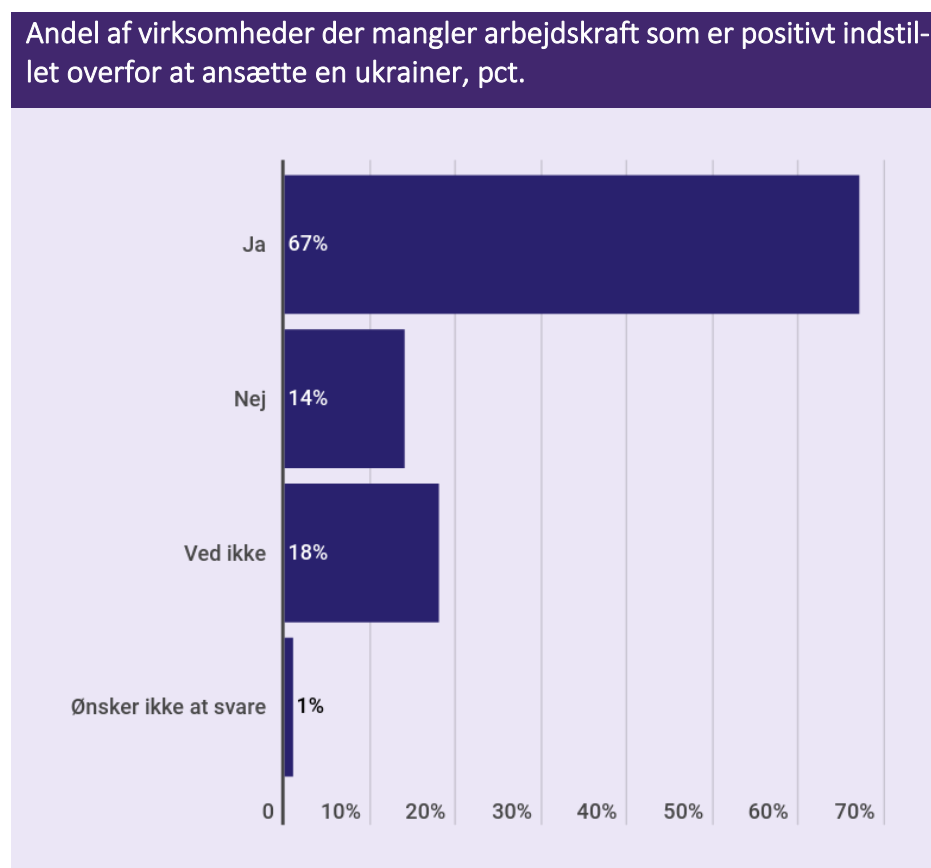
Kilde: SMVdanmark

Spg.: "Ville du være positivt indstillet overfor at ansætte en ukrainer, såfremt du senere mangler arbejdskraft?" og "Er du positivt indstillet overfor at ansætte en ukrainer, såfremt vedkommende besidder de rette faglige kompetencer?"

2 ud af 3 SMV'er med mangel på arbejdskraft er klar på at ansætte ukrainere

Trods udbredt mangel på arbejdskraft i erhvervslivet er det ikke alle virksomheder, der mangler arbejdskraft lige nu. Det er derfor relevant at fokusere på virksomheder, der mangler arbejdskraft, og som potentielt vil kunne ansætte flygtninge her og nu.

Blandt gruppen af SMV'er, der mangler arbejdskraft, er det hele 67 pct., der er positivt indstillet overfor at ansætte en ukrainer, jf. figur 2.

Antal respondenter: 335

Figur 2

Kilde: SMVdanmark

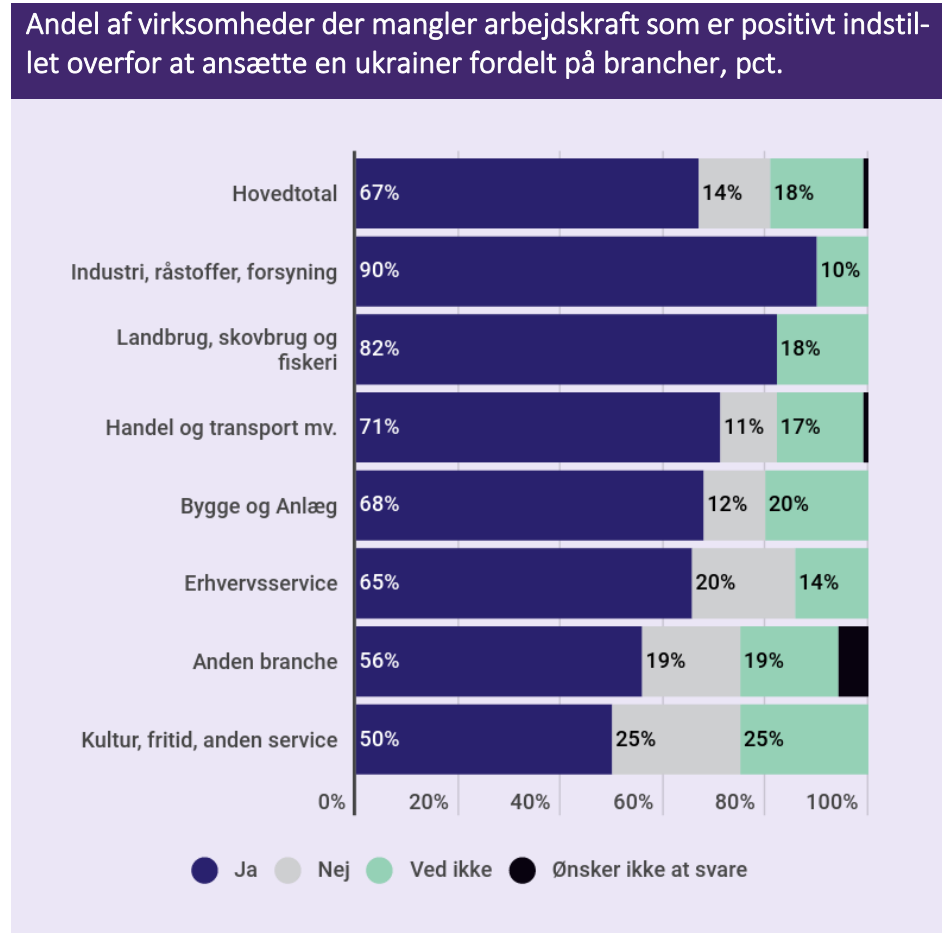
Spg.: "Er du positivt indstillet overfor at ansætte en ukrainer, såfremt vedkommende besidder de rette faglige kompetencer?"

Figur 2 viser også, at det kun er hver syvende virksomhed, der afviser at kunne ansætte en flygtning fra Ukraine. Det kan der være gode branchespecifikke årsager til. Det er fx nødvendigt at de sproglige kompetencer er til stede fra både arbejdsgiver og lønmodtager for at kunne få et godt samarbejde.

En brancheopdeling viser, at døren står på vidt gab for ukrainere inden for Industri, råstoffer og forsyning. Ni ud af ti virksomheder er klar til at ansætte ukrainere med de rette kompetencer, jf. figur 3.

Helt forventelig er udfordringerne med at kunne ansætte en ukrainer størst i servicebrancher og inden for kultur og fritid. Der er dog ikke nogen brancher, hvor mere end hver fjerde afviser at kunne ansætte en ukrainer.

Forskel på branchernes indstilling til at ansætte ukrainere

Antal respondenter: 335

Figur 3

Kilde: SMVdanmark

Spg.: "Er du positivt indstillet overfor at ansætte en ukrainer, såfremt vedkommende besidder de rette faglige kompetencer?"

Anm.: Anden branche indeholder de resterende brancher hvor antallet af indsamlet svar kommer under 10 respondenter.

De 67 pct. svarer til 18 pct. af de små og mellemstore virksomheder, når man vægter efter beskæftigelsen i brancherne. Et konservativt estimat vil være, at disse virksomheder står klar til at ansætte ca. 31.000 ukrainere.

Estimatet er baseret på en forsigtig antagelse om, at hver virksomhed kun vil ansætte én ukrainer. Hvis vi desuden fratrækker virksomheder uden ansatte, så er der knap 172.000 virksomheder med 1-99 ansatte. 18 pct. af 172.000 giver ca. 31.000 beskæftigede ukrainere i SMV'er.

Da SMV'erne står for 47 pct. af de ansatte i dansk erhvervsliv, så udgør SMV'erne heller ikke det fulde potentiale for at beskæftige ukrainere. Hvis de store virksomheder med 100 ansatte eller mere løfter lige så stort et ansvar som SMV'erne angiver, så kan dansk erhvervsliv tilbyde beskæftigelse til over 65.000 ukrainske flygtninge.

Konklusion og politikforslag

Danmark står for at skulle løfte et humanitært ansvar overfor de ukrainere, som er blevet fordrevet af russiske angrebsstyrker. Der er brug for mere end blot opholdstilladelser til ukrainerne, hvis de skal have en tålelig tilværelse, mens de er i Danmark. Ud over de basale behov om bl.a. tag over hovedet vil ukrainerne have behov for stabilitet og en fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet.

Mange danske virksomheder står klar til at hjælpe med at skabe en almindelig hverdag med arbejde og selvforsørgelse for ukrainerne. Et job vil være et afgørende for trivslen for mange ukrainske flygtninge. SMV-danmark foreslår derfor, at der også gives arbejdstilladelse fra dag ét til samtlige ukrainske flygtninge i Danmark. I en situation hvor ukrainerne er fordrevet fra deres hjem, og usikkerheden om fremtiden er stor, kan vi ikke byde dem at skulle igennem langvarige, bureaukratiske ansøgningsforløb.

Ukrainerne bør bydes velkommen – også til det danske arbejdsmarked.

Kontakt

Cheføkonom & Analysechef Martin Kyed,
tlf. 25 15 78 31, kyed@SMVdanmark.dk.
SMVdanmark, marts 2022